

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 04 lutego 2014 r.

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Ryszard Sułtanowski

Protokolant: Małgorzata Podkowska

po rozpoznaniu w dniu 23 stycznia 2014 r. w Jeleniej Górze

sprawy z powództwa **M. G.**

przeciwko **G. J. - Przedsiębiorstwo (...) w K., (...) S.A. we W.**

o rentę wyrównawczą

I. zasądza od pozwanego J. G. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo (...) w K. na rzecz powoda M. G. kwoty po 747,82 zł (siedemset czterdzieści siedem 82/100) płatne do 10 każdego miesiąca począwszy od 18 października 2012 roku tytułem renty wyrównawczej, dalej idące powództwo oddala,

II. powództwo M. G. przeciwko (...) S.A. we W. oddala,

III. zasądza od pozwanego J. G. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo (...) w K. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze kwotę 598,91 zł tytułem kosztów sądowych,

IV. zasądza od pozwanego J. G. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo (...) w K. na rzecz powoda M. G. kwotę 900,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,

V. nie obciąża powoda M. G. kosztami zastępstwa procesowego strony pozwanej (...) S.A. we W..

UZASADNIENIE

Powód M. G. w pozwie wniesionym przeciwko J. G. (1), prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą (...) w K. domagał się zasądzenia renty wyrównawczej w wysokości 747,82 zł. miesięcznie płatnej do 10 każdego miesiąca począwszy od dnia wniesienia pozwu i zasądzenia kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu powód, reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika wskazał, że był zatrudniony w zakładzie pozwanego od dnia 11.06.2007 r. na stanowisku pracownika produkcji z wynagrodzeniem 1100 zł, a od 11.09.2007 r. – 1300 zł. W dniu 30.11.2007 r. powód uległ wypadkowi przy pracy, w wyniku którego doznał uszkodzeń ciała w postaci wieloodłamowego złamania ściany bocznej czaszki, obejmującej łuskę kości skroniowej i kość ciemieniową z wgłębieniem fragmentów kostnych na głębokości do 2 cm, uogólnionego obrzęku mózgu i krwotoki do krwiaka śródmózgowego. Odpowiedzialność za wypadek spoczywała na pracodawcy wobec oczywistych naruszeń przepisów bhp. Powód został uznany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych za całkowicie niezdolnego do pracy. Powód został uznany także za osobę niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym. Powód otrzymuje z ZUS rentę w wysokości 874 zł, zaś dochodzi renty uzupełniającej w wysokości 752,18 zł miesięcznie.

W odpowiedzi na pozew pozwany J. G. (1), prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą PW (...) w K., wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu wg norm przepisanych oraz wezwanie do udziału w sprawie (...) SA we W.. W uzasadnieniu pisma pozwany wskazał, że w okresie wypadku pozwany był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w (...) SA. W związku z powyższym po zaistniałym wypadku (...) SA wypłacił powodowi szereg świadczeń, w tym rentę wyrównawczą oraz rentę na zwiększone potrzeby od 01.06.2010 r. Ponadto pozwany wskazał, że powód został zaliczony do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, co sprawia, że naruszona sprawność organizmu powoduje zdolność do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej, co stoi w sprzeczności z orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS o całkowitej niezdolności do pracy w okresie do 30.04.2013 r.

Postanowieniem z dnia 10.01.2013 r. wezwano do udziału w sprawie na podstawie art. 194 § 1 kpc (...) SA we W..

W złożonej odpowiedzi na pozew pozwany (...) SA wniósł o oddalenie powództwa w całości na koszt powoda oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu wg norm przepisanych wraz z kosztami zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu pisma wskazano, że odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej jest odpowiedzialnością gwarancyjną, zaś ubezpieczający ponosi odpowiedzialność tylko w zakresie w jakim odpowiedzialność ponosi ubezpieczający. Strona pozwana wskazała także, że łącząca go z pozwanym umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej nie pozwala na udzielenie ochrony z uwagi na wyczerpanie sumy ubezpieczenia, która zamyka się w kwocie 100.000 zł. Pozwany wskazał, że wypłacił już powodowi z tytułu wypadku przy pracy w dniu 30.11.2007 r. zadośćuczynienie w kwocie 65.790 zł., zwrot kosztów przejazdu 400 zł., skapitalizowaną rentę na zwiększone potrzeby za okres od 30.11.2007 r. do 31.05.2010 r. w kwocie 10.902 zł., skapitalizowaną rentę wyrównawczą za okres od 01.03.2009 r. do 30.06.2010 r. w kwocie 6116 zł. Od 01.07.2010 r. pozwany wypłacał powodowi łączną miesięczną rentę wyrównawczą w kwocie po 551 zł miesięcznie. Wypłata tej renty zakończyła się w miesiącu styczniu 2013 r. z uwagi na wyczerpanie sumy ubezpieczenia.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny :

Zgodnie z umową o pracę powód M. G. był zatrudniony u pozwanego J. G. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo (...) w K. od dnia 11.06.2007 na stanowisku pracownika produkcji z wynagrodzeniem w wysokości 1100 zł a do 11.09.2007 r. w wysokości 1300 zł. Powód faktycznie pracował na stanowisku pracownika placowego, gdyż nie został dopuszczony przez lekarza medycyny pracy do pracy na stanowisku pracownika produkcyjnego. Powód został przeszkolony z zakresu bhp. Stosunek pracy uległ rozwiązaniu z dniem 25.11.2008 r. Zakład prowadzony przez pozwanego zajmuje się produkcją architektury ogrodowej. W ramach tej działalności pozwany korzysta z obrabiarek do drewna, napędzanych energią elektryczną.

dowód: umowa o pracę k. 26, 32

świadcstwo pracy k. 19

karta szkolenia wstępnego bhp k. 31

zaświadczenie lekarskie k. 21

zeznania pozwanego J. G. (1) k. 130-131

zeznania świadka T. K. k. 120-121

zeznania świadka D. Ł. k. 129

zeznania świadka Z. K. k. 130

zeznania pozwanego J. G. k. 130-131

W dniu 30.11.2007 r. powód uległ wypadkowi przy pracy. Do wypadku doszło, gdy powód odbierał gotowe elementy z dwupięły obsługiwanej przez D. Ł. i układał odebrane elementy na pryzmę. Ze stojącej obok wielopięły wyleciał odłamek drewna, który uderzył powoda w głowę. W wyniku wypadku powód doznał obrażeń w postaci wieloodłamowego złamania ściany bocznej czaszki, obejmujące łuskę kości skroniowej i kość ciemieniową z wgłębieniem fragmentów kostnych na głębokość do 2 cm. Powód nie ponosił odpowiedzialności za powstanie wypadku.

dowód: opinia biegłego z zakresu medycyny pracy lek. med. B.
P. k. 81-82

zeznania świadka D. Ł. k. 129-130

Pozwany był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w (...) SA w okresie od 04.03.2007 r. do 03.03.2008 r. do kwoty 100.000 zł. Z tytułu umowy o odpowiedzialności cywilnej (...) SA wypłaciło powodowi z tytułu wypadku przy pracy w dniu 30.11.2007 r.:

- 65.790 zł. tytułem zadośćuczynienia,

- 400 zł tytułem zwrotu kosztów przejazdu.,

- 10.902 zł tytułem skapitalizowanej renty na zwiększone potrzeby za okres od 30.11.2007 r. do 31.05.2010 r.,

- 6116 zł. tytułem skapitalizowanej renty wyrównawczej za okres od 01.03.2009 r. do 30.06.2010 r.

- rentę wyrównawczą po 551 zł miesięcznie od 01.07.2010 r.

Wypłata tej renty zakończyła się w miesiącu styczniu 2013 r. z uwagi na wyczerpanie sumy ubezpieczenia.

dowód: polisa nr (...) k. 16

pismo (...) SA z dnia 25.05.2010 r. k. 17-18

Powód został zaliczony do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności od lutego 2012 r. do 30.04.2015 r. Powód otrzymuje z ZUS rentę w wysokości 997,38 zł brutto. Wynagrodzenie pracownika placowego 1800 zł. brutto. M. G. jest całkowicie okresowo niezdolny do pracy.

dowód: orzeczenie o stopniu niepełnosprawności k. 35

odcinek renty k. 66

zaświadczenie k. 116

opinia biegłego z zakresu medycyny pracy lek. med. B.
P. k. 81-82

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo wniesione przeciwko pozwanemu J. G. (3) prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo (...) w K. zasługiwało co do zasady na uwzględnienie.

Zdaniem Sądu, odpowiedzialność pozwanego opiera się na art. 435 § 1 kc, który stanowi, że prowadzący na własny rachunek przedsiębiorstwo lub zakład wprawiany w ruch za pomocą sił przyrody (pary, gazu, elektryczności, paliw płynnych itp.) ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch przedsiębiorstwa lub zakładu, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego

lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności. Z kolei w art. 444 § 1 kc mowa o tym, że w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty, a jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty (§ 2).

Odpowiedzialność pozwanego z art. 435 kc opiera się na zasadzie ryzyka. Zasada ta oparta jest na założeniu, że samo funkcjonowanie zakładu wprawianego w ruch za pomocą sił przyrody stwarza niebezpieczeństwo wyrządzenia szkody, niezależnie od działania lub zaniechania prowadzącego taki zakład (wyrok Sądu Najwyższego z 19 czerwca 2001 r. II UKN 424/00), który przyjmuje odpowiedzialność niezależną od winy prowadzącego przedsiębiorstwo ani od bezprawności jego zachowania (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2008 r. (III CSK 360/07)). Odpowiedzialność z art. 435 § 1 k.c. znajduje zastosowanie do szkód na osobie lub mieniu wyrządzonych komukolwiek, a zatem zarówno osobom postronnym dla przedsiębiorstwa lub zakładu, jak i osobom, które łączy z nimi stosunek prawny, zwłaszcza stosunek pracy. Odpowiedzialność ta istnieje pod warunkiem, że szkoda pozostaje w normalnym związku przyczynowym z ruchem przedsiębiorstwa. Nie istnieje domniemanie, że szkoda pozostaje w związku z ruchem przedsiębiorstwa i okoliczność tę należy wykazać, przy czym ciężar dowodu tego faktu spoczywa zgodnie z ogólnymi zasadami (art. 6 kc) na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne, to znaczy na powodzie.

Przyczyny, które wyłączają surową odpowiedzialność z art. 435 § 1 k.c. są ściśle określone w tym przepisie. Prowadzący przedsiębiorstwo lub zakład może zwolnić się od odpowiedzialności jedynie wtedy, gdy wykaże jedną z trzech przesłanek egzoneracyjnych: siłę wyższą, powstanie szkody wyłącznie z winy poszkodowanego lub winy osoby trzeciej, za której działania prowadzący przedsiębiorstwo (zakład) nie ponosi odpowiedzialności. Oczywiście jest, że wykazanie jedynie braku winy nie uwalnia od odpowiedzialności, gdyż jest ona skonstruowana na zasadzie ryzyka.

W ocenie Sądu, powód wykazał wszelkie przesłanki niezbędne do ustalenia odpowiedzialności opartej na art. 435 kc, a mianowicie szkodę i związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy szkodą a działalnością przedsiębiorstwa pozwanego ad. 1. Do wypadku doszło bowiem na skutek wyrzutu drewnianej drzazgi z maszyny stojącej obok miejsca w którym pracował powód. Na skutek tego wypadku powód utracił zdolność do pracy i tym samym możliwość uzyskania środków niezbędnych do utrzymania się. Jednocześnie pozwany ad 1 nie wykazał żadnej z przyczyn egzoneracyjnych. Co ważne przesłanki te nie były kwestionowane przez strony we wcześniejszym okresie, skoro pozwany (...) SA w ramach ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej pozwanego J. G. (1) wypłacił powodowi świadczenia w postaci odszkodowania, zadośćuczynienia czy renty. Dodać jedynie należy, że do wypadku w dniu 30.11.2007 r. doszło w miejscu pracy powoda, przy wykonywaniu powierzonych mu obowiązków pracowniczych. W wyniku wypadku powód doznał obrażeń ciała w postaci m.in. wieloodłamowego złamania ściany bocznej czaszki, skutkujących całkowitą okresową utratą przez niego zdolności do pracy. Powyższe ustalenia zostały poczynione przez Sąd w oparciu o zeznania świadków T. K., D. Ł. oraz Z. K. a także opinię biegłego z zakresu medycyny pracy B. P.. Sąd Rejonowy dał wiarę zeznaniom powyższych świadków. Są one zgodne i spójne. Zdaniem Sądu, wiarygodna jest także opinia biegłej B. P.. Sąd podziela jej wnioski co do braku zdolności powoda do pracy. Biegła oparła te wnioski na badaniu wnioskodawcy oraz analizie obszernej dokumentacji medycznej powoda. Sąd nie zgodził się z wnioskiem pozwanego J. G. (1) w zakresie konieczności dopuszczenia dowodu z kolejnej opinii lekarskiej biegłych neurologa i psychiatry. Wniosek został uzasadniony tym, że wywiad zawodowy i chorobowy oraz wnioski biegłej B. P. nie uzasadniają, zdaniem pozwanego, przyjęcia tezy, że niezdolność powoda do pracy jest wynikiem wyłącznie przebytego wypadku. Z opinii wynikało, że powód kończył szkołę specjalną, co uzasadnia wnioski, że już wówczas nie był w pełni sprawny umysłowo, co mogło na przyszłość ograniczyć jego samodzielność i zdolność do pracy nawet bez uwzględnienia urazu po wypadku. Zdaniem Sądu powyższy wniosek zmierzał do przedłużenia postępowania. Sąd miał na względzie, że powód był zdolny do pracy przed wypadkiem i został do niej dopuszczony przez lekarza medycyny pracy. Mógł zatem wykonywać powierzone mu obowiązki pracownicze. Tym samym, stan jego zdrowia nie stanowił przeszkody do świadczenia pracy, z zastrzeżeniem płynącym z orzeczenia lekarza medycyny pracy. Po wypadku powód całkowicie stracił zdolność do pracy, nawet na stanowisku pracownika placowego, na którym mógł pracować przed wypadkiem.

Tym samym brak było podstaw do zlecenia dodatkowych opinii sądowych. Poza tym z kwestionariusza osobowego powoda oraz opinii biegłego wynikało jedynie, że powód ukończył zasadniczą szkołę zawodową.

Tym samym Sąd uznał roszczenie powoda zgłoszone wobec pozwanego o rentę uzupełniającą za uzasadnione. Sąd uznał także za uzasadnioną wysokość roszczenia powoda, tj. 747,82 zł miesięcznie. Sąd przyjął, że powód wbrew treści umowy o pracę, faktycznie pracował na stanowisku pracownika placowego. Powyższy wniosek wynikał z treści orzeczenia lekarskiego dopuszczającego powoda do pracy tylko na stanowisku pracownika placowego oraz z treści zeznań ww świadków. Zeznali oni zgodnie, że powód nigdy nie pracował jako pracownik produkcyjny. Tym samym, rozstrzygając o wysokości renty, Sąd wziął pod uwagę różnicę pomiędzy wysokością wynagrodzenia pracownika placowego (1800 zł.) a renty jaką powód otrzymuje (997,38 zł.). Dochodzona przez powoda wysokość renty uzupełniającej zasługiwała na uwzględnienie, albowiem jest niższa niż wyżej wyliczona. Sąd Rejonowy przyjął, że obowiązek pozwanego J. G. (1) do wypłaty powodowi renty wyrównawczej powstał nie od daty wniesienia pozwu lecz od daty doręczenia jego odpisu pozwanemu. To pozwany bowiem musi mieć świadomość dochodzonego od niego świadczenia i możliwość jego spełnienia. Sąd Rejonowy oddalił zatem powództwo w zakresie renty wyrównawczej za okres od 09 do 17.10.2012 r. (pkt I wyroku)

Odpowiedzialność pozwanego (...) SA opierała się na art. 805 § 1 kc, który stanowi, że przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. W związku z tym, że (...) SA wypłacił już powodowi całą kwotę objętą ubezpieczeniem, brak było podstaw do przyjęcia dalszej jego odpowiedzialności. Tym samym powództwo w tym zakresie podlegało oddaleniu.(pkt II wyroku).

Sąd Rejonowy na podstawie art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd zasądził od pozwanego J. G. (1) na rzecz Skarbu Państwa kwotę 598,91 zł. tytułem opłaty sądowej, od uiszczenia której powód był ustawowo zwolniony oraz kosztów sporządzenia opinii sądowej (pkt III).

Na podstawie art. 98 kpc Sąd zasądził także od pozwanego J. G. (1) na rzecz powoda kwotę 900 zł. tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt IV).

Z uwagi na charakter sprawy i sytuację materialną powoda Sąd na podstawie art. 102 kpc zwolnił go z obowiązku zapłaty na rzecz pozwanego (...) SA kosztów zastępstwa procesowego (pkt V).